

ЕТИЧКИ КОДЕКС

АСОЦИЈАЦИЈЕ ПРИВАТНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА И
ПРИВАТНИХ ПРАКСИ СРБИЈЕ (ПЗУП)

САДРЖАЈ

1	УВОД И ЦИЉ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА АСОЦИЈАЦИЈЕ	4
2	НАЧЕЛА И ПРИРОДА КОДЕКСА	4
2.1	Начела	4
2.2	Сукоб интереса и повезане појаве	5
2.2.1	Сукоб интереса	6
2.2.2	Сукоб обавеза	7
2.2.3	Пријављивање сукоба интереса	7
2.3	Однос закона и Етичког кодекса	7
2.4	Одговорност здравствених установа и приватних пракси за стално унапређивање здравственог система	7
3	ПРАВИЛА ЕТИЧНОГ ПОСТУПАЊА	8
3.1	Пословни аспект односа према пацијентима	8
3.1.1	Забрана дискриминације пацијената	9
3.1.2	Прихватање или одбијање пацијента	9
3.1.3	Обавеза утврђивања и придржавања ценовника	9
3.1.4	Планирање дијагностике и лечења и поступање у непланираним случајевима ...	10
3.1.5	Сувишна медицинска услуга	10
3.1.6	Сувишна радиолошка дијагностика	11
3.1.7	Критеријуми за искључење примене дијагностичких и метода лечења, као и за избор између више могућих	11
3.1.8	Директно рекламирање лекова у здравственим установама и приватним праксама 11	
3.1.9	Поступање у случају сумње на лекарску грешку	12
3.1.10	Упућивање пацијената	13
3.1.11	Финансијски подстицаји за пацијента за препоруку другим пацијентима	13
3.1.12	Наплата услуга по исходу лечења	13
3.1.13	Рачун који ПЗУПП испоставља пацијенту	14
3.1.14	Обавеза чувања тајности личних података	14
3.2	Пословна етика у односу према другим установама и праксама	14
3.2.1	Начело личне одговорности	14
3.2.2	Начело законитости пословања	14
3.2.3	Забрана злоупотребе права	15
3.2.4	Начело поштовања начела слободне конкуренције	15

3.2.5	Недозвољени облици тржишне утакмице и нелојална конкуренција.....	15
3.2.6	Прикупљање и објављивање података о конкурентима.....	16
3.2.7	Цене у ПЗУПП.....	16
3.2.8	Обавезност консултација.....	16
3.2.9	Плаћање за упућивање пацијената	17
3.2.10	Упућивање унутар формалне или неформалне групе ПЗУПП.....	17
3.2.11	Професионална солидарност	18
3.2.12	Публицитет и рекламирање	18
3.2.13	Примери неетичног пословања.....	19
3.3	Однос према запосленима	19
3.3.1	Медицинско особље у ПЗУПП	19
3.3.2	Обавезно професионално осигурање лекара	20
3.3.3	Однос органа управљања према здравственим радницима	20
3.3.4	Уговорне обавезе запослених у ПЗУПП и уговори са другим здравственим организацијама	20
3.3.5	Надрилекарство.....	21
3.3.6	Сексуално узнемиравање на радном месту	21
3.3.7	Дискриминација на радном месту	21
3.4	Одговорност према друштву.....	22
3.4.1	Помоћ у случају елементарних непогода	22
3.4.2	Медицински отпад	22
4	МЕХАНИЗМИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПОШТОВАЊА КОДЕКСА	22
4.1	Обавезе чланица Асоцијације.....	22
4.2	Обавезе Етичког одбора Асоцијације	23
4.3	Адреса за притужбе	23

1 УВОД И ЦИЉ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА АСОЦИЈАЦИЈЕ

Етички кодекс представља водич за етичко понашање здравствених установа и приватних пракси при доношењу свих медицинских и пословних одлука, у циљу подстицања културе отворености, поверења и интегритета приватних здравствених установа и приватних пракси у Србији (у даљем тексту: ПЗУПП). Овај Етички кодекс потврђује посвећеност Асоцијације приватних здравствених установа и приватних пракси Србије (у даљем тексту: Асоцијација) поштовању важећих закона, прописа и одговарајућих кодекса, као и етичном пословању и поступању њених чланова.

Етично поступање и пословање јесте такво поступање и пословање које је у складу са најбољом праксом приватних здравствених установа и приватних пракси и обавезујуће је за све чланове Асоцијације. Сви кандидати за чланове дужни су да се пре пријема у чланство упознају и својим потписом прихвате Етички кодекс Асоцијације и да га се придржавају све док су чланови Асоцијације, као и да подстичу друге да учине исто.

Циљ Кодекса јесте установљење општих стандарда који одређују основе етичног и часног пословања и поступања приватних здравствених установа и приватних пракси, као и поступања лекара запослених у њима. Због тога Кодекс не садржи исцрпна и свеобухватна правила, већ се он увек има примењивати уз ослањање на дух текста у целини.

Све чланице Асоцијације, њихови запослени, консултанци, медицинско и немедицинско особље обавезни су:

- i. да проактивно промовишу етично понашање и пословање,
- ii. да поштују све важеће законе и прописе,
- iii. да поштују кодексе етике лекарске коморе, фармацеутске коморе и коморе биохемичара Србије,
- iv. да свима са којима послују обезбеде тачне, објективне, релевантне, правовремене и разумљиве информације,
- v. да поштују своју одговорност за спречавање, идентификовање и пријављивање свих облика преваре и незаконитог понашања у пружању медицинске услуге.

2 НАЧЕЛА И ПРИРОДА КОДЕКСА

У овом поглављу биће обрађена основна начела на којима почива овај Етички кодекс: сукоб обавеза и сукоб интереса, однос закона и Етичког кодекса, као и одговорност ПЗУПП за стално унапређење здравственог система.

2.1 Начела

Здравствена установа/приватна пракса ће бити посвећена пружању медицинске услуге, са саосећањем и поштовањем људског достојанства и права.

Здравствена установа/приватна пракса ће се првенствено управљати одговорношћу према пацијенту.

Здравствена установа/приватна пракса ће поштовати закон, али је такође одговорна да активно ради на промененама прописа који су у супротности са најбољим интересима пацијента.

Здравствена установа/приватна пракса ће подржавати одговарајуће професионалне стандарде, обезбедити да њени представници и особље буду искрени у свим пословним и професионалним односима, и настојати да извештава и укаже надлежним органима и субјектима на преваре, обмане и друга неетична понашања у здравству.

Здравствена установа/приватна пракса ће поштовати права пацијената, колега и других здравствених радника, и чувати тајне пацијената и њихову приватност, унутар ограничења предвиђених законом.

Здравствена установа/приватна пракса ће се ангажовати на усавршавању, примени и унапређењу научних сазнања, и у складу са тим ће пружати одговарајуће информације пацијентима, колегама и јавности.

Здравствена установа/приватна пракса ће поштовати своју одговорност да учествује у активностима које доприносе побољшању заједнице и побољшању целокупног здравља .

2.2 Сукоб интереса и повезане појаве

Сукоб интереса је свака ситуација у којој су здравствена установа, приватна пракса, њени запослени (стално запослени, консултант, медицинско и немедицинско особље) укључени у вишеструке интересе (финансијске, професионалне, етичке) који могу ометати пословање установе, праксе или појединца у доношењу професионално исправних и етички оправданих одлука. Послодавац истовремено и контролише и мотивише запослене и том процесу може доћи до девијације у пословању због тзв. асиметричних информација. Уколико постоји неадекватан процес контроле, може доћи до опортунистичког понашања запослених, тј. злоупотребе положаја на штету ПЗУПП.

Такође, уколико механизми мотивације запослених нису адекватно постављени може доћи до тзв. моралног хазарда запослених односно доношења одлука усмерених једино ка остваривању пословних циљева уз истовремено непоштовање етичких принципа.

Од ПЗУПП, њених запослених и консултаната се очекује да се у свом пословању придржавају највиших стандарда који ће им обезбедити поверење јавности и професионални интегритет.

Током пословања ПЗУПП или деловања њених запослених и/или консултаната, медицинског и немедицинског особља, могућа је најавна, стварање околности или стварна појава конфликта интереса.

2.2.1 Сукоб интереса

ПЗУПП и/или њени запослени су у обавези да избегавају сукоб интереса. Сукоб интереса су оне ситуације где власници ПЗУПП и/или њихови запослени доносе одлуку или утичу на доношење одлуке којом се на неетичан начин њима, члановима њихових породица или са њима повезаним лицима ствара имовинска или неимовинска корист (лични интерес).

Члановима породице сматрају се:

- брачни друг, односно родитељи, брат или сестра тог брачног друга;
- дете, родитељи, брат, сестра, унук или брачни друг било кога од ових лица;
- крвни сродник у правој линији и у побочној линији до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник

Сматра се да су ПЗУПП и/или њени запослени у сукобу интереса у следећим (али не само у следећим) ситуацијама:

- Ако без дозволе објављује податке о пацијентима или информације о ПЗУПП због личне користи;
- Давање, нуђење или обећавање било чега од вредности државним службеницима у циљу побољшања односа са тим службеницима или институцијама у којима су запослени;
- Пренос резултата, материјала, података, информација и других добара ПЗУПП која нису за јавност приватним лицима и фирмама у циљу стицања личне финансијске користи;

Запослени, чланови органа ПЗУПП и чланови њихових породица не смеју користити поверљиве информације и пословне могућности до којих долазе у оквиру ПЗУПП у циљу прибављања материјалне или нематеријалне користи за себе или за повезана лица. Нарочито не смеју да:

- користе имовину ПЗУПП у личном интересу
- користе поверљиве информације у ПЗУПП за увећавање личне имовине или имовине других лица
- злоупотребљава положај у ПЗУПП за увећавање личне имовине или имовине других лица.
- користе у личне сврхе информације до којих су дошли на основу положаја у ПЗУПП
- користе у личном интересу пословне могућности за које је ПЗУПП заинтересована или би могла бити заинтересована;
- прикривају информације до којих су дошли на основу положаја у ПЗУПП а које могу бити од значаја за доношење пословних одлука ПЗУПП
- користе простор, време, добра ПЗУПП као основу за развијање сопствених пословних интереса
- буду у свакој другој ситуацији где приватни пословни интереси нису јасно одвојени од садржаја посла уговореног са ПЗУПП

У сукобу интереса су они здравствени радници - консултанци у ПЗУПП који током свог рада у јавним сектору пацијенте самоиницијативно усмеравају у приватни. Упућивање пацијената у приватну здравствену установу је оправдано само у случајевима када пацијент то тражи, и тада

је здравствени радник дужан да управља искључиво према најбољем интересу пацијента, односно неетично је водити се личним интересом.

2.2.2 Сукоб обавеза

Од запослених и консултаната у ПЗУПП се очекује да своју професионалност, време, енергију посвете уговореном послу. У складу са тим, они треба да уреде своје спољашње активности и спољашње финансијске интересе тако да не ометају обављање уговореног посла. ПЗУПП ће увек препознати и подржати да стручњаци које ангажују имају значајне професионалне обавезе и ван ПЗУПП, али оне никада не треба да превазиђу законски дозвољен максимум. ПЗУПП треба да је увек свесна потенцијалног конфликта обавеза својих запослених и консултаната, и неопходно је да се стално проактивно ангажује ради решавања тих сукоба.

2.2.3 Пријављивање сукоба интереса

Асоцијација сматра проактивно деловање у спречавању конфликта интереса врло корисним и оправданим. Као први корак у препознавању и решавању оваквих ситуација, сви они који доносе одлуке у ПЗУПП треба да моментално упозоре уколико препознају неке околности могу да креирају или су већ креирале конфликт интереса. Штавише, сви партнери који имају или намеравају да потпишу уговоре са ПЗУПП дужни су да објаве уколико постоји могућност, односно већ јесу у конфликту интереса.

Послодавац не треба да кажњава нити да на било који другу начин негативно оцењује оне који су указали на опасност од настајања или на стварно постојање конфликта интереса.

2.3 Однос закона и Етичког кодекса

Етичке вредности и право су обично уско повезани, али моралне обавезе по правилу превазилазе правне обавезе. У ретким случајевима, закон може бити неприлагођен, тј. у свом дејству неправедан, или државни органи могу бити неправични у примени закона. По правилу, када здравствена установа или пракса верује да је закон неправедан, она би требало да заложити за промену закона. У изузетним околностима очигледно неправедних закона, етичка одговорност према пацијенту би требало да надјача законске обавезе.

Сама чињеница да у грађанском или кривичном поступку није утврђена одговорност установе, праксе или лекара за наводно незаконито понашање за које је оптужена или оптужен не значи да су поступци тог лица у конкретном случају били етични.

2.4 Одговорност здравствених установа и приватних пракси за стално унапређивање здравственог система

Модели финансирања, плаћања и организовања пружања здравствених услуга, укључујући и различите финансијске подстицаје, често имају за циљ да промовишу сигурност пацијената, као и да се побољша квалитет и ефикасност пружања здравствених услуга. Такви модели, међутим, такође могу да представљају етичке изазове за здравствене установе и приватне праксе. Они могу створити сукобе интереса међу пацијентима, здравственим организацијама и

професионалцима. Они могу да подстичу прекомерно или недовољно лечење, или да намећу одређени тип лечења који није примерен индивидулним потребама пацијента. Уколико установа или пракса подлегне таквим етичким изазовима, интереси, права и поверење пацијената, који су за њих од суштинске важности, биће угрожени.

Здравствене установе и приватне праксе имају етичку одговорност да

- се залажу да начини финансирања, плаћања и организовања пружања здравствених услуга буду транспарентни и да одражавају мишљења и потребе свих легитимно заинтересованих страна, укључујући здравствене раднике и пацијенте, као и да
- препознају правилност да претерано ослањање на финансијске подстицаје са стране може негативно да утиче на професионалност пружалаца услуга, те да
- промовишу став да здравствене установе, односно приватне праксе првенствено имају дужности према својим пацијентима, као и да сагласно томе
- омогуће ангажованим професионалцима да одговоре на јединствене потребе сваког пацијента.

3 ПРАВИЛА ЕТИЧНОГ ПОСТУПАЊА

Етички кодекс одређује основе пословања и поступања здравствених установа и приватних пракси, као и поступања лекара запослених у њима, у шта спадају:

- i. Пословни аспект односа према пацијентима
- ii. Пословна етика у односу према другим установама и праксама
- iii. Однос према запосленима
- iv. Одговорност према друштву

3.1 Пословни аспект односа према пацијентима

Свака здравствена установа и приватна пракса има обавезу да својим унутрашњим уређењем, а посебно организацијом рада и уређењем права и обавеза у односу према својим запосленима, као и између њих, обезбеди пуно поштовање права пацијената заснованих на закону, посебно на Закону о правима пацијената, као и поштовање људских права и вредности гарантованих Уставом, Конвенцијом Савета Европе о заштити људских права и основних слобода, и другим важећим актима, укључујући и уважавање моралних, културних, верских и философских убеђења пацијената.

Ово поглавље обрађује правила о прихватању и одбијању пацијената, обавезу утврђивања и придржавања ценовника, обавезу планирања дијагностике и лечења, забрану сувишне медицинске услуге, посебно сувишне радиолошке дијагностике и неадекватне дијагностике и лечења, правила о упућивању пацијената, забрану финансијских подстицаја пацијентима, као и забрану везивања наплате услуга за исход лечења, поступање у случају сумње на медицинску грешку, обавезне елементе рачуна који се испоставља за пружене услуге, као и обавезу чувања тајности личних података.

3.1.1 Забрана дискриминације пацијената

Начело правичности здравствене заштите, као и забрана дискриминације морају се поштовати како приликом прихватања пацијената, тако у току пружања здравствене услуге пацијентима, што значи да се међу пацијентима не сме правити разлика, нити се према њима може неједнако поступати или пропустити да се поступа, с обзиром на расу, пол, претке, држављанство, националну припадност или етничко порекло, језик, верска или политичка убеђења, старосну доб, чланство у политичким, синдикалним и другим организацијама, социјално порекло, опште имовинско стање, културу, врсту болести, психички или телесни инвалидитет.

3.1.2 Прихватање или одбијање пацијента

Приватна установа или пракса може примити пацијента ради пружања здравствене услуге само

- у оквиру своје регистроване делатности,
- до границе свог капацитета,
- уколико њена управа односно носилац основано верује да располаже одговарајућим стручним и техничким капацитетом за пружање потребних здравствених услуга том пацијенту по свим правилима и стандардима лекарске струке, нарочито у случајевима када је потребно збринути тешку компликацију.

Међу оним пацијентима које може примити, приватна установа или пракса не сме одбити да приступи пружању здравствене услуге пацијенту

- коме је хитно потребна здравствена услуга,
- чије је лечење у истој пракси или установи већ у току, посебно пацијенту чије стање се погоршава.

ПЗУПП је дужна да пружи одговарајућу здравствену услугу и онда када то захтева да ради изван радног времена, и/или да ванредно искористи сав кадровски и технички капацитет којим располаже и који је у стању да ангажује

Прихватање пацијента не може се додатно условљавати, на пример не сме се као услов за пријем тражити да пацијент плати цену здравствене услуге вишу од утврђене важећим ценовником одређене установе или праксе.

Приватна здравствена установа или пракса је у наведеним границама у начелу слободна да изабере да ли ће прихватити или одбити пацијента у складу са својим оправданим пословним интересом, укључујући и политику цена својих услуга. На пример, приватна здравствена установа или пракса може одбити пацијента зато што ће то превазићи њене техничке и/или људске капацитете, или у време годишњих одмора (видети детаљније под *Планирање дијагностике и лечења и поступање у непланираним случајевима.*)

3.1.3 Обавеза утврђивања и придржавања ценовника

Приватна здравствена установа, односно приватна пракса је дужна да унапред утврди

ценовник за све услуге које пружа, као и да такав ценовник у сваком тренутку буде доступан у њеним просторијама на увид.

Наплаћивање додатне, посебне или различите накнаде (у виду непредвиђених, административних и/или немедицинских трошкова) да би се пацијенту обезбедио пријем преко реда у приватну здравствену установу или приватну праксу је неетично. Приватне здравствене установе и приватне праксе могу да остварују приход од медицинских услуга, у складу са ценовником, који унапред утврде и који важи за све пацијенте, и законом.

3.1.4 Планирање дијагностике и лечења и поступање у непланираним случајевима

ПЗУПП морају да обезбеде разумевање и сагласност пацијента у вези са свим планираним корацима у лечењу, укључујући и оне непланиране ситуације које је лекар у стању да на основу свог знања и искуства предвиди. Свим ПЗУПП се препоручује да

- воде детаљну документацију о доношењу одлуке и планирању дијагностике и лечења
- где је то могуће укључе и породицу у доношење одлуке о укупној цени услуге, као и да
- осигурају да се план лечења редовно ревидира у складу са новим околностима.

У случајевима где је укључен већи број интервенција, препоручује се да ПЗУПП дефинишу целокупан план лечења и цене у одређеном распону

Као и у случају пацијента чије стање се погоршава, и у случају наступања компликација услед пружања здравствене услуге у приватној здравственој установи или пракси, иста пракса је дужна да ванредно искористи сав кадровски и технички капацитет којим располаже и који је у стању да ангажује како би отклонила настале компликације.

Без оправданог разлога не сме се прекинути пружање здравствене услуге која је већ започета. Међу оправдане разлоге спада неплаћање услуге, односно неизмирен дуг пацијента, затим агресивно и друго неприкладно понашање пацијента које није у вези са његовим медицинским стањем, или друге ситуације које ће разумно упућивати на злоупотребу, криминалне радње и сл.

У сваком од ових случајева, препоручује се да ПЗУПП воде прецизну документацију којом ће поткрепити доношење одлуке да се пружање здравствене услуге прекине односно одбије.

Као што је напоменуто у поглављу 3.1.3. ангажовање ванредних капацитета и рад изван радног времена како би се пружила здравствена услуга пацијенту чије је лечење у току у тој ПЗУПП не спада у оправдане разлоге за одбијање пружања услуге.

3.1.5 Сувишна медицинска услуга

Примарна обавеза приватне здравствене установе и приватне праксе и њеног особља је да обезбеђује квалитет услуге коју пружа. Медицинско особље има одговорност да пружа здравствену услугу у име установе/праксе у складу са законима и прописима о лиценцирању и акредитацији.

Приватне здравствене установе и приватне праксе не би требало да траже, прописују, пружају и наплаћују медицинске услуге за које знају да су непотребне или сувишне. Лечење или хоспитализација за које постоји свест да су прекомерни или недовољни сматрају се неетичним. Медицинско особље има обавезу да на сваки начин избегне непотребне поступке и лечење и у ситуацији у којој је добробит пацијента у супротности са економским интересима приватне здравствене установе/приватне праксе, пацијент увек има приоритет.

3.1.6 Сувишна радиолошка дијагностика

ПЗУПП треба да поштују све професионалне стандарде у пружању радиолошке дијагностике. Када пацијент дође у ПЗУПП са захтевом за примену одређене радиолошке дијагностике, лекар и друго медицинско особље треба да отворе дијалог у коме ће заједнички проценити потребе пацијента, уверити се да пацијент у одговарајућој мери разуме могућности и ризике примене дијагностичке методе, и, уколико је потребно, побољшати пацијентово разумевање истих. Ово има посебан значај због штетности зрачења, односно посебна пажња је неопходна како због неразумевања пацијента о штетним аспектима дијагностичке методе не би дошло до угрожавања здравља пацијента.

3.1.7 Критеријуми за искључење примене дијагностичких и метода лечења, као и за избор између више могућих

У наставку су неке опште одредбе које могу да послуже здравственим установама/приватним праксама када треба да одлуче у вези са дијагностиком и/или лечењем:

- Дијагностика/лечење које нема никакву медицинску индикацију и не представља никакву корист за пацијента не треба практиковати
- Не треба примењивати дијагностику и лечење за које је научно утврђено да је неприхватљиво
- Уколико су неке дијагностичке процедуре и /или лечење научно валидни, индиковани, и нуде реалну добробит пацијенту, али су ипак регулисани посебним одредбама или забрањени законом, приватне здравствене установе и приватне праксе треба да се придржавају закона. Уколико се ПЗУПП не слажу са законским решењима, треба активно да раде на томе да их промене
- Уколико је више дијагностичких процедура и /или лечење научно валидно, индиковано, и нуде реалну добробит пацијенту, одлуку о томе коју ће применити треба да донесу заједно лекар и пацијент.

3.1.8 Директно рекламирање лекова у здравственим установама и приватним праксама

ПЗУПП не сме да намеће својим лекарима /здравственим радницима избор одређеног лека, односно не треба да омогућава такав утицај фармацеутских кућа на своје запослене - лекаре и медицинско особље који може негативно утицати на пацијенте.

ПЗУПП треба да задрже све професионалне стандарде информисаног пристанка када прописују лекове. Када пацијент дође у ПЗУПП са захтевом за одређеним леком (који су

видели у реклами и сл.) лекар и друго медицинско особље треба да отворе дијалог у коме ће заједнички проценити потребе пацијента и побољшати пацијентово разумевање лечења.

ПЗУПП не треба да имају предрасуде у вези са лековима и медицинским средствима који се на различите начине препоручују и рекламирају, али увек треба да се одупру комерцијалном притиску да прописују лекове и медицинска средства који нису индиковани. ПЗУПП би требало да одбије сваки захтев пацијента за неиндикованом терапијом, уз истовремену едукацију пацијента о томе зашто извесни лек није добра опција, и које друге опције пружају боље резултате.

У ПЗУПП треба увек да постоји опрез да ће директна промоција неких лекова и медицинских средстава довести до погрешних очекивања пацијената. У том смислу, ПЗУПП треба да ускрате своју подршку свакој промоцији лекова и медицинских средстава која

- не укључује едукацију пацијената,
- не садржи јасну, тачну и одговорну едукативну поруку,
- не упућује пацијенте на додатну консултацију са лекаром или фармацеутом,
- не наводи односно не упозорава која је популација у ризику од лека/медицинског средства,
- не обесхрабрује пацијенте да сами себи дају дијагнозу и препишу терапију.

ПЗУПП може одабрати да своју забринутост и мишљење по овим питањима сама комуницира са фармацеутским компанијама и другима који промовишу своје лекове и медицинска средства.

3.1.9 Поступање у случају сумње на лекарску грешку

Чланице Асоцијације обавезују се да пруже помоћ у оквиру својих могућности, уколико им је затражена, ради утврђивања лекарске грешке.

Етички одбор и све чланице Асоцијације обавезују се да у свом деловању препознају и подрже разлике између несавесног и нестручног лечења са једне стране, и нежељеног исхода лечења, са друге стране.

Лекарска грешка је призната и садржана у раду сваког лекара, посебно током инвазивних дијагностичких и терапијских процедура. Уколико је дошло до такве грешке лекар је дужан да реагује адекватно тако што ће учинити све у његовој моћи да такву грешку исправи, и у том случају нема кривичне одговорности. Неетично је да ПЗУПП наплаћује пацијенту додатне услуге проистекле из лекарске грешке.

Уколико приликом лекарске грешке лекар није реаговао адекватно, постоје елементи кривичног дела несавесног пружања лекарске помоћи. У циљу откривања и спречавања несавесног пружања здравствене услуге, уколико Асоцијација прими притужбу и утврди да она разумно упућује да је дошло до таквог случаја, органи Асоцијације су дужни да одмах по стицању таквог сазнања исту притужбу проследи Лекарској комори и надлежним органима.

ПЗУПП су обавезне да обезбеде транспарентност свог поступања у погледу лекарске грешке, како у интересу пацијента, друштва, сопственом интересу, тако и у интересу Асоцијације. Зато

су обавезне да хитно обавесте Асоцијацију о сваком случају који може довести до разумно оправдане притужбе пацијената.

3.1.10 Упућивање пацијената

Приватне здравствене установе и приватне праксе ће организовати рад тако да комерцијални разлози не могу да пресудно утичу на даље упућивање пацијената од стране медицинског особља.

ПЗУПП може упутити пацијента на даљу дијагностику и лечење другом лекару, установи, или било ком другом пружаоцу здравствених услуга коме је законом дозвољено да пружа такве услуге, увек када сматра да то може имати користи за пацијента. Одлука о упућивању треба да се заснива на стручности и надлежности установе/праксе где се пацијент упућује и њихове могућности за обављање оних услуга које су пацијенту потребне. ПЗУПП не би требало да упутити пацијента тамо где није сигурно да ће услуге које се пружају на упут бити пружене компетентно и у складу са прихваћеним научним стандардима и законским захтевима. ПЗУПП не би требало ни да иницира ни да прихвати плаћање било које врсте, у било ком облику, од било ког извора за упућивање пацијената на производ/услугу тих компанија. Ако ПЗУПП прима надокнаду за овакво упућивање пацијената то се сматра неетичним.

Овакво поступање крши основне захтеве поштеност односа са пацијентима и колегама. Пацијенти имају поверења и ослањају се на ПЗУПП да ће им дати савет од њиховог најбољег интереса, и зато свако упућивање мора да се заснива на квалитету и ефикасности онога што се препоручује.

Неетично је да лекари који у ПЗУПП раде као консултанти а имају стални радни однос у јавном сектору. током свог радног дана у јавном сектору упућују пацијенте у ПЗУПП у којој имају уговор (видети и део 2.2.2 *Сукоб интереса*)

3.1.11 Финансијски подстицаји за пацијента за препоруку другим пацијентима

ПЗУПП не би требало да нуде својим пацијентима (директно или индиректно) финансијске и друге подстицаје у замену за регрутовање других пацијената. Такви подстицаји могу искривити информације које пацијенти обезбеђују потенцијалним пацијентима, и подстаћи погрешна очекивања потенцијалних пацијената у тој ПЗУПП. Овакав начин такође угрожава поверење које је темељ односа пацијента и лекара.

3.1.12 Наплата услуга по исходу лечења

Није етично гарантовати за исход лечења.

Не препоручује се да накнада ПЗУПП за медицинске услуге зависи само од успешног исхода лечења, односно да ПЗУПП наплаћује услугу само у случају успешног исхода. Накнада ПЗУПП за медицинске услуге треба да се заснива на вредности услуге коју пружа пацијентима,

а не на исходима (који немају везе са вредностима саме ПЗУПП). Такви аранжмани су неетични јер производе заблуду да су успешни исходи загарантовани, стварају нереална очекивања и дају лажна обећања пацијентима.

Такође, накнада медицинском особљу у ПЗУПП не би требало да зависи од успешног исхода лечења.

3.1.13 Рачун који ПЗУПП испоставља пацијенту

Рачун који ПЗУПП испостави пацијенту би требало да представи стварне трошкове и списак свих услуга, укључујући и услуге добијене од спољашњих сарадника или консултаната. Све надокнаде за професионалне услуге сопствених запоследних ПЗУПП би требало да посебно искаже по ставкама.

3.1.14 Обавеза чувања тајности личних података

Приватне здравствене установе и приватне праксе не смеју откривати околности медицинске услуге коју пружају пацијентима, идентитет пацијената, ни друге личне податке у вези са пружањем медицинске услуге (идентитет лица која су пружила помоћ или која су сведоци у случајевима саобраћајних незгода, повређивања и других прекршаја и кривичних дела) никоме сем лицима и органима који су за сазнавање тих података овлашћени законом.

Посебно је тежак прекршај овог Кодекса уколико приватна здравствена установа или приватна пракса открива медијима податке који су медијски атрактивни и на тај начин медијима и/или себи прибавља корист.

3.2 Пословна етика у односу према другим установама и праксама

Ово поглавље обрађује основна начела пословања у пружању медицинске услуге као и питања конкуренције и одговорног односа према другим ПЗУПП, утврђивању цене услуга, обавезност консултација, забрану плаћања за упућивање пацијената, однос према професионалној солидарности, правила о упућивању унутар формалне или неформалне групе приватних здравствених установа и/или пракси, о упућивању на консултације изван установе односно праксе, као и о публицитету и рекламирању.

3.2.1 Начело личне одговорности

ПЗУПП и њихови запослени имају обавезу да се понашају етично, али и да укажу на неетично пословање и неетично понашање других.

3.2.2 Начело законитости пословања

Етично понашање у пословним активностима заснива се на поштовању закона, других прописа, уговора и обичаја и обавеза је свих привредних субјеката, па тако и приватних

здравствених установа и приватних пракси. Није дозвољено подстрекавање на непоштовање закона и прикривање повреда закона.

3.2.3 Забрана злоупотребе права

Забрањено је вршење права из пословних односа противно циљу због кога је оно законом установљено или признато.

3.2.4 Начело поштовања начела слободне конкуренције

Пружање здравствене услуге је специфично у односу на све друге услуге због тога што непоштовање начела слободне конкуренције може имати посебно тешке последице по кориснике тих услуга, односно пацијенте. Зато су ПЗУПП нарочито дужне да у међусобним пословним односима искажу поштовање и уважавање.

ПЗУПП су дужне да ускладе своје пословање са прописима о забрани нарушавања слободне конкуренције, и не смеју прибегавати недозвољеним облицима тржишне утакмице и нелојалној конкуренцији.

3.2.5 Недозвољени облици тржишне утакмице и нелојална конкуренција

ПЗУПП не смеју прибегавати недозвољеним облицима тржишне утакмице: злоупотреби монополског положаја, дампингу, корупцији.

ПЗУПП не смеју користити недозвољене и противне добрим пословним обичајима облике сарадње на тржишту, а нарочито: договор о ценама, подели тржишта, бојкоту пословних партнера, сарадника и других ПЗУПП, или било који облик тајног споразума ради стицања повлашћене тржишне позиције.

ПЗУПП не сме предузимати радње које су у супротности са прописима о забрани нелојалне конкуренције, нарочито

- рекламирање, оглашавање или нуђење услуга навођењем података или употребом израза којима се ствара или може створити заблуда о тој услузи
- изношење неистина о другој ПЗУПП и/или њиховим запосленима које штете њеном угледу и пословању;
- прикривање недостатака сопствених здравствених услуга или довођење пацијената у заблуду на други начин,
- предузимање радњи усмерених на раскид пословног односа између других ПЗУПП, као и на спречавање, односно отежавање заснивања таквог односа;
- неовлашћена употреба спољних ознака других ПЗУПП којима се ствара или се може створити заблуда на штету друге ПЗУПП која те ознаке употребљава у свом пословању;
- придобијање корисника услуга давањем или обећавањем награда или друге имовинске користи или погодности чија вредност превазилази уобичајене стандарде.

3.2.6 Прикупљање и објављивање података о конкурентима

ПЗУПП могу прикупљати информације о конкурентима на тржишту на сваки законом, или добрим пословним обичајима дозвољен начин.

Недозвољеним и неетичним средствима у прикупљању информација сматрају се нарочито злоупотребе, подмићивање запослених у конкурентском привредном субјекту, лажно представљење и неадекватно коришћење информација до којих се дошло у току пружања услуга конкурентском привредном субјекту.

Неетично је угрожавати и вређати углед друге ПЗУПП објављивањем нетачних података о другим ПЗУПП. Повредом угледа сматра се нарочито:

- Саопштење и информација којом се деградирају или омаловажавају пословно име, пословне активности, запослени друге ПЗУПП
- Неистинити податак о финансијском стању друге ПЗУПП;
- Неосновано ширење информација о неподобностима, опасностима или другим негативним карактеристикама друге ПЗУПП.

3.2.7 Цене у ПЗУПП

У ПЗУПП сви запослени треба да буду свесни трошкова лечења својих пацијената, и сходно томе не треба да пружају или прописују непотребне медицинске услуге - прва брига ПЗУПП је брига за квалитет медицинске услуге коју ће пацијент примити.

ПЗУПП не би требало да наплаћују (директно или индиректно) накнаду која је незаконита или прекомерна.

Даље, медицинска пракса дефинише садржај одређених прегледа и процедура те је недозвољено изоставити део процедуре како би се умањила цена прегледа, или наплаћивати целу процедуру онда када је обављен само један њен део, а самим тим је и неетично стављати пацијента у заблуду да је добио целу услугу онда када је добио само један њен део.

Неетично је такво спуштање цене услуге којим се угрожава квалитет саме услуге која се пружа.

Није етично користити економску моћ да би се пружале услуге по ценама испод минималног трошка пружања исте услуге са намером сузбијања конкуренције.

3.2.8 Обавезност консултација

ПЗУПП би требало да обаве додатне консултације кад год је то медицински индиковано или ако пацијент односно њен/његов заступник то захтева. Када се пацијент упућује консултанту, њему ПЗУПП треба да обезбедни историју болести, и све друге информације које консултанту могу бити потребне, и да му скрену пажњу на специфична питања на која су од консултанта потребни одговори. Консултант треба да ономе ко му је упутио пацијента извести о

результатима свог прегледа, о даљим препорукама за пацијента, као и да препоручи пацијенту да настави лечење тамо где га је и започео/ла.

3.2.9 Плаћање за упућивање пацијента

ПЗУПП које компензују лекаре и/или друге ПЗУПП за упућивање пацијента поступају неетично. ПЗУПП не би требало да дају надокнаду за упућивање пацијента по било ком основу. Плаћање услуга у ПЗУПП треба да долази од пацијента који су корисници услуга, или од треће стране коју одреди пацијент (нпр. осигуравајуће друштво).

Тражење или прихватање надокнаде за упућивање пацијента на клиничке студије и разна истраживања је такође неетично.

3.2.10 Упућивање унутар формалне или неформалне групе ПЗУПП

Пословни аранжмани између ПЗУПП имају потенцијал да пруже разне погодности пацијентима, побољшавају квалитет услуга и повећавају приступ здравственим услугама. Међутим, ови аранжмани могу бити етички изазов када стварају могућности за само-упућивање, и тада здравствени интереси пацијента могу бити у колизији са финансијским интересима ПЗУПП. Такви аранжмани могу поткопати здраву посвећеност професионализму у медицини, као и поверење у струку.

ПЗУПП могу да уђу у законски дозвољене пословне аранжмане, укључујући инвестиционе аранжмане, уговоре о производима или опреми са циљем да се побољша приступ одговарајућим, високо-квалитетним здравственим услугама— али се од њих увек очекује да се првенствено придржавају својих одговорности према пацијенту.

Када ПЗУПП склапају аранжмане који отварају могућности за само-упућивање, треба да имају на уму

- Да је важно уредити начин проверавања да ли су та упућивања увек на основу објективних, медицински релевантних критеријума,
- Да је неетично да здравствени и други радници примају финансијску надокнаду по основу броја упућених пацијента унутар такве мреже ПЗУПП, посебно зато што такво уређење подстиче прописивање непотребне или сувишне дијагностике и/или неге,
- Да је неетично финансијски или на други начин условљавати лекаре да упућују све пацијенте унутар мреже у којој они имају финансијски интерес; ПЗУПП може напоменути лекарима своје преференце, али лекар може да одлучи да у интересу пацијента то не поштује,
- Неетично да се лекар финансијски кажњава уколико је услед оправданих медицинских других критеријума проценио да пацијент неће добити адекватну негу у истој ПЗУПП, или у другој ПЗУПП са којом његова ПЗУПП има пословну сарадњу.

3.2.11 Професионална солидарност

Професионална солидарност се односи на пружање медицинске услуге колегама или њиховим породицама без накнаде или по нижој цени. Иако је то дугогодишња традиција у здравственим професијама, то за ПЗУПП није етички императив. ПЗУПП би требало да користе свој суд при одлучивању да ли да се одрекну или смање своје надокнаде када колеге или чланови њихових породица користе услуге ПЗУПП. ПЗУПП би требало да буду свесне да прихватање плаћања од осигурања док се пацијенту не наплаћује или се даје попуст, може чинити прекршај, односно ПЗУПП треба да обезбеде да је њихова професионална солидарност у складу са важећим законом и са захтевима свих споразума са осигуравачима.

3.2.12 Публицитет и рекламирање

ПЗУПП се може рекламирати и оглашавати у средствима јавног информисања у складу са законом под условом да та комуникација не доводи јавност у заблуду, не изоставља неопходне битне податке, не садржи погрешне или лажне изјаве, или на било који други начин неће имати за циљ да превари потенцијалне пацијенте.

Пошто јавност може понекад да буде обманута употребом тешко разумљиве медицинске терминологије, ПЗУПП треба да учине сваки напор да форма и садржај комуникације буду такви да јавност то може одмах да разуме. Агресивну и нападну промоцију треба избегавати поготово ако у јавности креирају медицински неоправдана очекивања или су удружене са неком врстом обмањујућих порука. Кључно питање, међутим, јесте да ли је публицитет, без обзира на форму или садржај, истинит и не ствара никакву заблуду. Комуникација са јавношћу може укључивати (1) стручност медицинског особља, (2) начин формирања цена (3) начин наплаћивања услуга

ПЗУПП не треба да се обесхрабре да промовишу своје услуге. Истовремено, ПЗУПП се саветује да неки видови комуникације имају већи потенцијал да обману јавност и зато на њих треба обратити посебну пажњу. На пример, навођење изјава задовољног пацијената, вештинама и квалитету медицинског особља у ПЗУПП не одражава резултате који би били постигнути са неким другим пацијентом са сличном дијагнозом нити има везе са стандардом који сваки пацијент у том стању свакако мора да добије.

Објективне тврдње у вези са искуством, компетенцијама, и квалитетом особља и услуга у ПЗУПП могу се износити у јавност само ако могу да се потврде чињеницама. Слично томе, тврдње о задовољству пацијената могу се износити само ако су реална и репрезентативна, стварна искуства тих пацијената у ПЗУПП.

ПЗУПП и њихово медицинско особље имају етичку обавезу да деле знања о медицинском напретку и зато није много вероватно да ће нека ПЗУПП заиста имати ексклузивне методе лечења. Због тога оглашавање које имплицира да нека ПЗУПП има такву ексклузивност може обманути јавност. Слично, тврдње да је у некој ПЗУПП излечен или успешно лечен велики број пацијената оболелих од неке тешке болести су обмањујуће, имплицирају сигурност исхода лечења, и сходно томе креирају неоправдана и нетачна очекивања код пацијената. Са друге

стране, тврдње да се у некој ПЗУПП пружа услуга која је ексклузивна на датој ограниченој територији су дозвољене.

3.2.13 Примери неетичног пословања

- Неадекватно коришћење средстава, имовине, знања и других добара ПЗУПП
- Неприкладно руковођење и извештавање о финансијама и финансијским трансакцијама
- Имовинска корист од резултата или коришћења унутрашњих информација других ПЗУПП и њених активности
- Објављивање поверљивих података или података који су у власништву других
- Намерно погрешно представљање или сакривање материјалних чињеница о другима са циљем да се створи предност, корист или добит било какве врсте
- Прихватање или тражење поклона или било каквог вида материјалне вредности од пословних партнера
- Уништавање, уклањање и неауторизована употреба података, докумената и других добара у власништву ПЗУПП
- Неадекватно одлагање медицинског отпада и другог опасног материјала
- Све друге сличне или сродне активности.

3.3 Однос према запосленима

Деловање лекара као запосленог у фирми не сме да угрози његово понашање према лекарском кодексу, односно интерес пацијента је увек испред пословних интереса ПЗУПП. Ово поглавље обрађује ситуације које су специфичне за медицинско особље у ПЗУПП, осигурање од професионалне одговорности, однос органа управљања према здравственим радницима, однос према ангажовању надрилекара, као и питања сексуалног узнемиравања и дискриминације на радном месту.

3.3.1 Медицинско особље у ПЗУПП

Власници ПЗУПП и сви њихови запослени су у обавези да се старају да су све процедуре и организација рада из домена здравствене услуге односно дијагностике и лечења у складу са законом, водичима, стандардима и другим прописима у вези са лечењем, дијагностиком и безбедношћу пацијената.

Организација рада и административно управљање у ПЗУПП никада не сме да угрози међународно усвојене и законом прописане стандарде, а основни задатак сваког ко је на било који начин ангажован у ПЗУПП је безбедност пацијента и квалитет пружене услуге. Организација рада у ПЗУПП је специфична и по природи ствари посао или део посла могу обављати медицински и немедицински радници, стално запослени и консултанци, или део услуга могу обављати друге установе.

Сви запослени и консултанци у ПЗУПП су дужни да размењују стручне и пословне информације, односно да у оквиру својих овлашћења и описа посла у потпуности информишу друге у ПЗУПП о питањима из своје надлежности.

Неодпустиво је да запослени и консултанци ускраћују информације из своје надлежности како би спречили другог у обављању свог посла.

Сва стручна питања морају бити размотрена у духу добрих колегијалних односа, а сви стручни спорови и неспоразуми треба да се решавају мирно и унутар ПЗУПП.

3.3.2 Обавезно професионално осигурање лекара

Асоцијација настоји да промовише да сви лекари у ПЗУПП буду осигурани од професионалне одговорности, будући да сматра да се тиме интереси и обавезе лекара у погледу личне одговорности за сопствени ред доводе у етички склад. На овај начин се штите и пацијенти, којима се у случају утврђивања лекарске грешке обезбеђује исплата штете.

3.3.3 Однос органа управљања према здравственим радницима

Везе и односи унутар ПЗУПП морају се базирати на међусобном поверењу и поштовању, као и на посвећености добробити пацијената. Здравствени радници треба да знају да се медицински поступци раде тимски и/или делегирају у складу са знањима и оквирима надлежности колега. Имајући у виду опсежно образовање и широк распон медицинске праксе, медицински радници имају професионалну одговорност за квалитет укупне неге пацијента, чак и када део те неге обављају немедицински радници.

Пред медицинског радника могу се поставити етичке дилеме када је сплет околности такав да његов рад надзире немедицински радник: он/а може доћи у искушење да своје личне финансијске интересе, или интерес задржавања запослења, стави насупрот интересима пацијента. Медицински радници који су у таквој позицији морају дати предност својим етичким обавезама у складу са најбољим интересима пацијента, тако што ће увек следити свој професионални суд, чак и ако ће због тога доћи до сукоба са надређенима, односно са послодавцем.

3.3.4 Уговорне обавезе запослених у ПЗУПП и уговори са другим здравственим организацијама

Постоје разне врсте уговора које ПЗУПП може да склапа са другим фирмама/институцијама: о клиничким истраживањима, уговори са фармацеутским кућама, уговори са више ПЗУПП итд.

Постоје разни финансијски и уговорни аранжмани које ПЗУПП може да направи са медицинским радницима, на обострану корист. На пример, медицински радник може бити запослен у болници, може бити консултант, или имати своју праксу са посебним привилегијама код ПЗУПП. Форма сваког од ових уговора и аранжмана зависи од чињеница и околности појединачно. Медицински радник или друга ПЗУПП може бити ангажован за фиксну

своту годишње, за извесну своту по сату или услузи, или на други начин у складу са другим околностима према врсти професионалне услуге, вештинама, нивоу образовања, стручности, уложеном времену итд.

Лекар запослен у ПЗУПП или ангажован консултантски у ПЗУПП не сме имати било какав финансијски аранжман у погледу упућивања пацијента у другу ПЗУПП.

ПЗУПП не сме свог запосленог или консултанта награђивати за сувишну дијагностику или лечење.

3.3.5 Надрилекарство

Неетично је ако ПЗУПП ангажује или помаже и подстиче процедуре које нису научно доказане, које су опасне или прорачунате тако да обману пацијента дајући лажну наду, или које могу одожити одлуку пацијента да потражи одговарајућу негу.

ПЗУПП би требало да поштују прописе који забрањују медицинским радницима да потпомажу и подстичу особе без лиценце да пружају медицинску услугу, особе са неким лиценцама да обављају услуге које превазилазе оквире њихове лиценце, или да заједнички са недовољно квалификованим особама лече пацијенте. ПЗУПП и њихово особље имају слободу да прихвате или одбију свакога ко тражи њихове услуге, без обзира на то да ли је надрилекар или лекар препоручио долазак.

3.3.6 Сексуално узнемиравање на радном месту

Сексуално узнемиравање представља вид неетичног поступања.

Сексуално узнемиравање може се дефинисати као приступ са сексуалним намерама, захтев за сексуалним услугама, и други вербални и физички контакти сексуалне природе када

- такав контакт утиче на нечији индивидуални рад или радни учинак,
- креира застрашујућу, непријатељску или увредљиву радну средину,
- прихватање или одбијање таквог понашања утиче или може бити протумачено да утиче на одлуке о запошљавању или евалуацији која се односи на ту особу.

3.3.7 Дискриминација на радном месту

Дискриминација на радном месту је законом забрањена.

У циљу спречавања дискриминације ПЗУПП треба да установе и да стално унапређују своје унутрашње прописе и праксе и ускладе их са водичима о забрани дискриминације на радном месту и пружању једнаких могућности.

Једнакост могућности подразумева да се сви запослени третирају поштено и без предрасуда, и да се на радном месту и у ПЗУПП уопште стварају услови који подстичу и вреднују

разноликост и промовишу достојанство без обзира на род, животно доба, инвалидност, етничку припадност, религију, сексуалну оријентацију и сл.

3.4 Одговорност према друштву

ПЗУПП имају своје посебне одговорности према друштву у коме послују и пружају медицинску услугу. Та одговорност је посебно наглашена у случају ванредних ситуација, елементарних непогода и других сличних случајева. Осим тога, по природи посла, пружаоци медицинске услуге имају своје посебне одговорности у заштити становништва и заштити животне средине кроз адекватно руковање медицинским отпадом.

3.4.1 Помоћ у случају елементарних непогода

У случајевима ванредних ситуација, елементарних непогода и других несрећа ПЗУПП и њихови запослени ће ванредно искористити сав кадровски и технички капацитет којим располажу и који су у стању да ангажују како би пружили све облике прве помоћи и збринули повређене и оболеле.

3.4.2 Медицински отпад

Власници и запослени у ПЗУПП су дужни да се упознају и поштују законску регулативу у вези са медицинским отпадом. Посебно, свака ПЗУПП треба да усвоји и да поштује процедуру за управљање опасним медицинским отпадом која обухвата прикупљање на месту настанка, разврставање, паковање, обележавање и транспорт.

У опасан медицински отпад спадају: патоанатомски отпад, оштри предмети, фармацеутски отпад, цитотоксични и цитостатички отпад, отпад загађен крвљу и телесним течностима и други потенцијално инфективни отпад, сваки инфективни и високоинфективни отпад, остали опасан медицински отпад (хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала, отпадне боце под притиском).

4 МЕХАНИЗМИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПОШТОВАЊА КОДЕКСА

4.1 Обавезе чланица Асоцијације

Све ПЗУПП чланице Асоцијације дужне су да се упознају са садржајем овог Кодекса, да поштују све његове одредбе, и да потпишу изјаву о томе.

Све ПЗУПП чланице Асоцијације дужне су да обезбеде да се сви њихови запослени и сарадници у упознају са садржином Кодекса и да предузму мере како би своје пословање ускладиле са овим Кодексом.

Свака ПЗУПП дужна је да у просторијама за пацијенте на видном месту истакне одштампани примерак Етичког кодекса и формуларе за притужбе, и да једном годишње извести Асоцијацију о статусу примене Кодекса.

ПЗУПП чланица Асоцијације која има недоумицу у погледу тумачења или примене неког члана или одредбе овог Кодекса треба да се обрати Етичком одбору Асоцијације.

ПЗУПП чланице Асоцијације дужне су да о повреди одредаба Кодекса или о основаној сумњи да је повреда учињена обавесте Етички одбор Асоцијације. Необавештавање о повреди Кодекса учињено намерно или из крајње непажње сматра се повредом Кодекса.

У циљу откривања и спречавања неетичног пословања, ПЗУПП чланице Асоцијације дужне су да на захтев Етичког одбора доставе сву релевантну документацију у најкраћем могућем року.

4.2 Обавезе Етичког одбора Асоцијације

Етички одбор се стара о поштовању Кодекса и дужан да одговори на све упите и пријаве у најкраћем могућем року.

Уколико Етички одбор Асоцијације прими притужбу и утврди да она разумно упућује да је дошло до кршења Кодекса, дужан да одмах по стицању таквог сазнања на такву притужбу реагује.

Посебно, у циљу откривања и спречавања несавесног пружања здравствене услуге, уколико Етички одбор прими притужбу и утврди да она разумно упућује да је дошло до таквог случаја, дужан је да одмах по стицању таквог сазнања исту притужбу проследи Лекарској комори и надлежним органима.

4.3 Адреса за притужбе

У интересу пацијента, друштва, сопственом интересу, тако и у интересу Асоцијације, ПЗУПП су обавезне да обезбеде транспарентност у у циљу откривања и спречавања кршења овог Кодекса.

Свака притужба која указује на кршење Кодекса може се упутити Етичком одбору Асоцијације, у писаној форми, на формулару за притужбе и то

на адресу Асоцијације:

Асоцијација приватних здравствених установа и приватних пракси Србије

-Етичком одбору-

Чингријина 18

11 000 Београд

или путем електронске поште:

sekretarijat@privatnapraksa.org

са назнаком: Етичком одбору Асоцијације

Асоцијација приватних здравствених установа и приватних пракси Србије
-Етичком одбору-
Чингријина 18
11 000 Београд

**ПРИТУЖБА НА НЕПОШТОВАЊЕ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА
АСОЦИЈАЦИЈЕ ПРИВАТНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА
И ПРИВАТНИХ ПРАКСИ СРБИЈЕ**

Пре него што приступите попуњавању овог формулара, најлепше молимо да имате на уму следеће:

- Копија ове притужбе и свих њених прилога биће стављена на увид и онима против којих је поднета
- Притужба се мора доставити у писаној форми и на овом формулару, и мора садржати сву неопходну документацију која је образлаже
- Неопходно је да прочитате Етички кодекс Асоцијације, и тачно наведете који његов члан сматрате прекршеним
- Анонимне пријаве неће бити узимане у разматрање
- Сва поља у овом формулару морају бити попуњена
- Потписивањем пријаве гарантујете да су сви подаци који су у њој наведени истинити и тачни, и да она не служи решавању приватних, правних, пословних и других сукоба са онима против којих је пријава поднета

А) Подаци о подносиоцу притужбе:

- 1) Име: 2) Презиме:
3) Адреса: 4) Телефон:
5) Е. пошта:

Б) Против кога се притужба подноси:

- 6) Назив установе/праксе:
7) Члан кодекса чије се кршење пријављује:
8) Садржај пријаве:

9) Листа приложених докумената:

- i. -
ii. -
iii. -

Место:

Датум:

Потпис подносиоца пријаве: